

ARRANGERAS I ÅR FÖR **SEXTONDE** GÅNGEN!

ÄO DAGARNA

ÄLDREOMSORGSDAGARNA
Stockholmsmässan, Älvsjö
26–27 OKTOBER 2017

PROGRAM

5 SKRÄDDARSYDDA SPÅR

Välj de föreläsningar som passar dig!

BOKA TIDIGT-PRIS

Boka senast 30 juni och spara 1000 kr!
Boka senast 20 augusti och spara 500 kr!

TEMA:

Meningsfullhet

Dagny Carlsson

Yngve Gustafson

Miia Kivipelto

Emil Jensen

Åsa Nilsson

Marie Ryd

Ingmar Skoog

Åsa Regnér

www.gothiafortbildning.se/AO-dagarna

Victoriahallen

*»Storföreläsningarna
var fantastiska!«*

*»Mycket bra
föreläsningar och bra
spår med intressanta
seminarier.«*

KONFERENSDELTAGARE
ÄLDREOMSORGSDAGARNA 2016

- NÄR** Torsdagen den 26 oktober kl. 10.00–16.30 (kaffe serveras från kl. 09.00) och fredagen den 27 oktober kl. 08.30–16.10 (utställningen öppnar kl. 08.00).
- VAR** Stockholmsmässan, Älvsjö.
Till Älvsjö station tar du dig med pendeltåg (8 min) från Stockholms Centralstation.
- PRIS** Ordinarie pris 4 990 kr exkl. moms per person. Kaffé och lunch ingår båda dagarna.
- BOKA TIDIGT-PRIS** 3 990 kr exkl. moms per person för bokningar fram till 30 juni.
4 490 kr exkl. moms per person för bokningar fram till 20 augusti. Betalning sker mot faktura vid aktuellt konferensdatum. Anmälan är bindande men ej personlig. Bekräftelse, namnbrickor och övrig information skickas ut till deltagarna cirka 14 dagar före konferensen.
- HOTELL & RESA** Behöver ni hjälp? Kontakta vår affärsresebyrå Resia. Ring 08-402 68 40, eller mejla affars.folkungagatan@resia.se och uppge Gothia Fortbildning.
- KVÄLLSFÖRESTÄLLNING** *This is it* med After Dark på Oscarsteatern. Bokning sker till Oscarsteatern separat från deltagaranmälan till Äldreomsorgsdagarna. För ytterligare information se sida 11.
- UTSTÄLLARE / SPONSOR** Är du intresserad av utställarplats och sponsring på Äldreomsorgsdagarna? Kontakta Johan Fogelström, johan.fogelstrom@gothiafortbildning.se, 073-375 90 36.
- FRÅGOR** Besvaras av kundservice på 08-462 26 70 eller anmalan@gothiafortbildning.se

Stjärnpäckat 16-årsjubileum!

Välkommen till Äldreomsorgsdagarna, en av Sveriges största konferenser för dig som arbetar inom äldreomsorgen. Årets tema är *Meningsfullhet* – om att få känna att man har ett meningsfullt liv, fullt ut, hela livet.

I år är vi extra stolta över vår hedersgäst *Dagny Carlsson*, Sveriges äldsta bloggerska, 105 år, som berättar vad meningsfullhet betyder för henne.

Bland årets föreläsare finns bland andra *Yngve Gustafsson*, professor i geriatrik, *Åsa Nilssonne*, psykiater och professor i medicinsk psykologi, *Ingmar Skoog*, professor i psykiatri och *Miia Kivipelto*, professor i klinisk geriatrik. Dessutom får du lyssna till barn-, äldre- och jämställdhetsminister *Åsa Regner* som talar om kvalitet i äldreomsorgen. Dagarna avslutas med estradpoeten *Emil Jensens* helt egna blandning av musik, lyrik, komik och tankar för dagen.

Under två dagar presenterar vi den senaste forskningen och exempel från äldreomsorgens vardag. Du väljer mellan seminariespårerna Ledarskap (spår A), Vård och rehabilitering (spår B), Psykisk hälsa/Biståndsbedömning (spår C), Teknik som stöd (spår D) och Social omsorg (spår E).

Kvällsföreläsning på Ocarsteatern

På kvällen den 26 oktober erbjuder vi *This is it*. After Darks sista supershow på Ocarsteatern, till ett förmånligt pris.

Läs mer på sidan 11 i denna folder.

ANMÄL DIG HÄR

www.gothiafortbildning.se/ao-dagarna

Du kan också skicka ett mejl till: anmalan@gothiafortbildning.se eller ringa **08-462 26 70**. Vi behöver fakturaadress, namn, befattning, spårval, marknadskod (se folderns baksida) och e-postadress till samtliga deltagare.

UTSTÄLLARPLATS OCH SPONSRING

Här får du möjlighet att möta drygt 1 200 yrkesverksamma inom äldreomsorgen, varav cirka 500 är beslutsfattare.

För mer information och samtal kring sponsorskap, kontakta:

Johan Fogelström, johan.fogelstrom@gothiafortbildning.se, 073-375 90 36.

PROGRAM

TORSDAGEN DEN 26 OKTOBER

09.00 – 10.00

Kaffe och tid att besöka utställningen

10.00 – 10.10

Konferensens moderator Gabriella Ahlström inleder

10.10 – 11.10

Gemensamma storföreläsningar
70 är det nya 50 eller till och med det nya 20
Ingmar Skoog

11.10 – 12.00

Nyckelfaktorer som kan fördröja demens
Miia Kivipelto

12.00 – 13.10

Lunch och tid att besöka utställningen

13.10 – 14.00

Ledarskap	Vård och rehabilitering	Psykisk hälsa/ Biståndsbedömning	Teknik som stöd	Social omsorg
Seminarium 1A	Seminarium 1B	Seminarium 1C	Seminarium 1D	Seminarium 1E
"Hur mår du? Du verkar lite trött?" <i>Tina Bengtsson och Carina Stolpe</i>	Den nya kvalitets- planen för vård och omsorg om äldre <i>Susanne Rolfner Suvanto</i>	Existentiell ensamhet hos äldre <i>Anna-Karin Edberg</i>	Digital kulturarena i vården – ett sätt att fortsätta leva <i>Johan Sundelöf</i>	Mötas i musik <i>Katarina Lindblad</i>

14.00 – 14.40

Kaffe och tid att besöka utställningen

14.40 – 15.30

Seminarium 2A	Seminarium 2B	Seminarium 2C	Seminarium 2D	Seminarium 2E
Hur ska du attrahera fler till äldreomsorgen? <i>Monica Berglund</i>	Vilka är de vanligaste demens- sjukdomarna och hur skiljer man dem åt? <i>Anne Börjesson Hanson</i>	Adhd hos äldre – stöd och behandling <i>Taina Lehtonen</i>	Välfärdsteknik i äldreomsorgen från nordiskt perspektiv <i>Dennis Søndergård</i>	Att samtala i äldreomsorgen <i>Egon Rommedahl</i>

15.30 – 15.40

Bensträckare

15.40 – 16.30

Gemensam storföreläsning
Så gör vi varandra bättre!
– kommunikativt medarbetarskap i praktiken
Pär Lager

19.30

Frivillig kvällsaktivitet: Farvälforeställning This is it, After Dark
Teaterforeställning på Oscarsteatern

PROGRAM

FREDAGEN DEN 27 OKTOBER

08.00 – 08.30

Utställningen öppnar

08.30 – 08.50

Gemensamma storföreläsningar
Vad är kvalitet i äldreomsorgen?

Åsa Regnér

08.50 – 09.10

Detta är meningsfullt för mig

Dagny Carlsson

09.10 – 09.50

Kaffe och tid att besöka utställningen

09.50 – 11.00

Kunskap och kompetens gör skillnad i omsorgen om äldre

Yngve Gustafson

11.00 – 11.50

Att vara närvarande i mötet

Åsa Nilsson

11.50 – 12.50

Lunch och tid att besöka utställningen

12.50 – 13.40

Ledarskap	Vård och rehabilitering	Psykisk hälsa/ Bistandsbedömning	Teknik som stöd	Social omsorg
Seminarium 3A	Seminarium 3B	Seminarium 3C	Seminarium 3D	Seminarium 3E
Hållbart ledarskap inom omsorgen <i>Annika Härenstam</i>	Att röra sig – en del av livet även med demenssjukdom <i>Cristina Wångblad</i>	Rättssäker handläggning utifrån individens behov i centrum <i>Christina Amundberg</i>	Etisk bedömning vid användning av välfärdsteknologi <i>Lars Sandman</i>	”Jag äter bättre med sällskap” <i>Maria Länström och Magdalena Jorkvist</i>

13.40 – 14.20

Kaffe och tid att besöka utställningen

14.20 – 15.10

Seminarium 4A	Seminarium 4B	Seminarium 4C	Seminarium 4D	Seminarium 4E
Neuroledarskap – att leda sig själv och andra med kunskap om hjärnan <i>Marie Ryd</i>	Vinst med att träna hela livet <i>Daniel Hansson</i>	Framtidsfullmakter – en ny form av ställföreträdarskap för vuxna <i>Håkan Andersson</i>	Välfärdsteknik i praktiken – dra nytta av andras erfarenheter <i>Malin Edlund Fransson</i>	Att bevara sin värdighet <i>Dagny Vikström</i>

15.10 – 15.20

Bensträckare

15.20 – 16.10

Gemensam avslutande storföreläsning

Mellan humor och allvar

Emil Jensen

Vi reserverar oss för ändringar i programmet.

ANMÄL DIG HÄR

www.gothiafortbildning.se/ao-dagarna

Du kan också skicka ett mejl till: anmalan@gothiafortbildning.se eller ringa 08-462 26 70.

Vi behöver fakturaadress, namn, befattning, spårval, marknadskod (se folderns baksida) och e-postadress till samtliga deltagare.

BOKA TIDIGT-PRIS!

3.990 KR

SENAST 30 JUNI

ORD. PRIS 4.990 KR
EXKL. MOMS

ÅTTA GEMENSAMMA

MODERATOR:

Gabriella Ahlström

Van debattledare med en bakgrund som kultur- och samhällsjournalist, bland annat på Dagens Nyheter och Sveriges Radio. Känd bland annat från radioprogrammet *Spanarna* i radions P1 där hon sedan länge ingår i den fasta panelen.

Foto: Elisabeth Ohlson Wallin

1. 70 är det nya 50 eller till och med det nya 20

Samtidigt som vi blir allt äldre förändras åldrandet. Resultat från H70-studierna i Göteborg som pågått sedan 1971 tyder på att åldrandet håller på att förändras. 70-åringar idag känner sig friskare, är intellektuellt vitalare, har bättre kondition, mer och bättre sex och reser utomlands oftare. Föreläsningen kommer att handla om detta nya åldrande och om att 70 är det nya 50 eller till och med det nya 20.

Ingmar Skoog är professor i psykiatri vid Göteborgs universitet. Han har arbetat med befolkningsstudier av äldre i Göteborg sedan 1984 och leder forskningsgruppen för Neuropsykiatrisk epidemiologi vid Sahlgrenska akademien, som studerar demens och andra psykiska sjukdomar hos äldre. Ingmar Skoog har publicerat fler än 300 vetenskapliga arbeten och hör till världens ledande forskare inom sitt forskningsfält.

Torsdag kl. 10.10–11.10

»Bra blandning med både gemensamma föreläsningar och i spår uppdelade föreläsningar där man kan plocka intresseområden för sin egen profession.«

KONFERENSDELTAGARE
ÄLDREOMSORGSDAGARNA 2016

2. Nyckelfaktorer som kan fördröja demens

Hur vi lever, äter och tränar kan fördröja insjuknandet i demens. Genom att byta livsstil går det att minska risken för att drabbas av minnesstörningar med nästan 30 procent. Förekomsten av och orsakerna till minnesstörningar är väl undersökt, men det saknas studier om hur vi kan förebygga och skräddarsy behandlingar för minnesproblem. Lyssna på en av landets ledande forskare som ger oss det senaste inom forskningen.

Miia Kivipelto, professor i klinisk geriatrik vid institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle, Karolinska Institutet, tilldelades 2016 Alzheimerfondens stora forskningspris. Prissumman gör det möjligt att snabbare gå från forskning till att nå resultat som kan få stor betydelse för hela samhället.

Torsdag kl. 11.10–12.00

3. Så gör vi varandra bättre! – kommunikativt medarbetarskap i praktiken

Kommunikativt medarbetarskap handlar om att skapa en kultur där alla ger och tar återkoppling för att göra varandra bättre. Hur skapar vi en organisation med stort förtroende för varandra? Hur ger och tar vi feedback på ett effektivt sätt? Vilka fördelar finns med att skapa en kommunikativ organisation? Vad innebär det att "allt kommunicerar"?

En föreläsning med konkreta exempel och spännande forskning som handlar om hur du med hjälp av kommunikation skapar en organisation där vi alla trivs och gör varandra bättre.

Pär Lager arbetar i styrelser för organisationer och företag samt som rådgivare, föreläsare och författare. Han har tidigare bland annat varit vd för Berghs School of Communication och Talarforum samt politiskt sakkunnig i Regeringskansliet. Han har en gedigen ledarerfarenhet från både privat och offentlig sektor. Pär Lager är aktuell med en bok om kommunikativt ledarskap på Gothia Fortbildning.

Torsdag kl. 15.40–16.30

STORFÖRELÄSNINGAR

4. Vad är kvalitet i äldreomsorgen?

Äldreomsorgen är en viktig del av samhällsbygget och en prioriterad framtidsfråga för regeringen. I våras tog regeringen emot utredningen om en nationell kvalitetsplan inom äldreomsorgen. Samtidigt har regeringen tagit fram ett antal egna förslag inom området.

Foto: Kristian Pohl/Regeringskansliet

Åsa Regnér (S), barn-, äldre- och jämställdhetsminister, presenterar i sitt tal sin syn på bättre kvalitet i äldreomsorgen och om regeringens politik och prioriteringar för att nå dit.

Fredag kl. 08.30–08.50

5. Detta är meningsfullt för mig

På sin blogg beskriver Dagny Carlsson sig själv som ”en tuff tant, som gillar det mesta. Det kan vara en opera men det duger också med vanliga samtal om både roliga och svåra saker. Det roliga gillar jag mest. Man säger att jag har humor och är lite rakt på sak. Humor gör kanske att saker och ting inte behöver tas alltför allvarligt och det kan man ha nytta av ibland när det trasslar till sig.”

Dagny Carlsson, hedersgäst och Sveriges äldsta bloggerska, 105 år, berättar vad meningsfullhet betyder för henne.

Fredag kl. 08.50–09.10

6. Kunskap och kompetens gör skillnad i omsorgen om äldre

Det normala friska åldrandet ändrar näringsbehoven. Läkemedel och sjukdomar påverkar aptiten och förmågan att tillgodogöra sig näringen. God näring förebygger infektioner, fallolyckor, trycksår, depressioner och gör att människor med demenssjukdomar kan rehabiliteras.

Yngve Gustafson, seniorprofessor i geriatrik vid Umeå universitet. Han har arbetat med äldre sedan 1970, bland annat som läkare på äldreboenden i 35 år. Forskar om vården av äldre inom thoraxkirurgi, anestesi, ortopedi, invärtesmedicin, öppenvård och vård på äldreboenden och i hemmet. Medverkat i tv-serierna *Sveriges bästa äldreboende* och *Sveriges bästa hemtjänst* på SVT.

Fredag kl. 09.50–11.00

7. Att vara närvarande i mötet

Att ge en annan människa sin fulla uppmärksamhet låter enkelt. Ändå upplever vi ofta att vi inte ger, eller får, det bemötande vi hade önskat. Vad händer inom dig när du träffar andra? Kanske observerar du dig själv mer än du uppmärksammar andra, ägnar mer tid åt vad du ska säga än att lyssna?

Att vara fokuserad på den vi talar med ger oss möjlighet att växa på både det personliga och det professionella planet.

Varför blir det ibland så svårt? Under föreläsningen lär vi oss hur vi kan förbättra vår förmåga att vara närvarande i mötet på ett sätt som blir bra både för den vi talar med och för oss själva.

Åsa Nilssonne, psykiater och professor i medicinsk psykologi vid Karolinska Institutet, författare av både fack- och skönlitteratur. Två av hennes uppmärksammade böcker är *Vem är det som bestämmer i ditt liv?* – om mindfulness, och, tillsammans med Anna Kåver, *Tillsammans – om medkänsla och bekräftelse*.

Fredag kl. 11.00–11.50

8. Mellan humor och allvar

Emil Jensens sommar i P1 2016 var ett av de mest hyllade programmen hittills, och när han uppträder blir det ofta som just ett sommarprogram live, där han blandar sin musik med komik och lyrik.

Han kastar sig med språklig akrobatik mellan samtiden och framtiden, mellan humor och allvar, personligt och globalt och visar att det egentligen är samma sak. Här bjuder han på en föreställning till bredden och djupet fylld av hopp, humor, värme och inspiration som en enda stor hyllning till alla er som engagerar sig för andra.

Foto: Peter Westrup

Emil Jensen, prisbelönt artist, poet och krönikör. Han hörs ofta i Sveriges Radios program *Tankar för dagen*, där han låter sina personliga betraktelser och sitt samhällsengagemang mötas.

Fredag kl. 15.20–16.10

SPÅR A

LEDARSKAP

1A "Hur mår du? Du verkar lite trött?"

Värmländska Torsby har i två år haft lägst sjukfrånvaro av alla landets kommuner. Detta tack vare ett aktivt förebyggande arbete och en ökad medvetenhet om hur ohälsan påverkar arbetet.

Aktiva chefer som ser när någon av medarbetarna mår dåligt, goda kontakter med försäkringskassan och företagshälsovården samt en stöttande HR-strateg är viktiga pusselbitar i Torsby kommuns framgångsrika arbete för att sänka sjuktalen.

Tina Bengtsson, HR-strateg, personal och hälsa, med social omsorgsexamen. Driver arbetet inom arbetsmiljö- och rehabiliteringsområdet i Torsby kommun. Arbetar med både enskilda individers mående och chefernas förutsättningar samt den organisatoriska utvecklingen i kommunen.

Carina Stolpe, områdeschef i äldreomsorgen i Torsby kommun sedan 1997. Har arbetat som verksamhetsledare inom såväl hemtjänst som SÄBO samt som biståndsbedömare.

Torsdag kl. 13.10–14.00

2A Hur ska du attrahera fler till äldreomsorgen?

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar, det blir fler äldre och allt färre yngre. Konsekvensen är att många arbetsgivare konkurrerar om arbetskraften. Hur ser vår beredskap ut inför detta? Hur rekryterar vi chefer som vill göra skillnad? Vilka förutsättningar finns?

För att lyckas att locka unga nya medarbetare har äldreboendet Tre stiftelser arbetat med att stärka sitt varumärke, något som det ännu inte talas så mycket om inom äldreomsorgen.

Monica Berglund är direktör för äldreboendet Tre stiftelser i Göteborg och leg. sjuksköterska. Hon har bland annat skrivit boken *Salutogent äldreboende*, Gothia Fortbildning, som handlar om Tre stiftelsers utvecklingsresa.

Torsdag kl. 14.40–15.30

3A Hållbart ledarskap inom omsorgen

De senaste decennierna har kännetecknats av stora förändringar i arbetslivet och höga krav på både chefer och medarbetare, inte minst i omsorgssektorn. Aktuell forskning visar att ledarskapet har stor betydelse för att skapa effektiva och hälsosamma arbetsmiljöer. Chefernas engagemang och vilja att göra ett bra jobb är stort men långa arbetstider, sjukfrånvaro och höga krav på "leverans" innebär påfrestningar. Vilka förutsättningar behöver chefer i omsorgsorganisationer för att åstadkomma en bra verksamhet och god arbetsmiljö? Hur kan stödet för chefer förbättras?

Annika Härenstam är professor emerita i arbetsvetenskap vid Göteborgs universitet och dessutom verksam forskare vid Psykologiska institutionen, Stockholms universitet. Hon har bland annat varit projektledare för det tvärvetenskapliga Chefios-projektet som studerat organisatoriska villkor för chefer i kommunal verksamhet.

Fredag kl. 12.50–13.40

4A Neuroledarskap – att leda sig själv och andra med kunskap om hjärnan

Kunskapen om hur hjärnan och vårt tänkande fungerar ökar i snabb takt. Det häftigaste budskapet från forskningsfronten är att hjärnan är formbar. Men vad betyder det i vårt dagliga liv? Står vi inför ett paradigmskifte? Ja, det finns neuroforskare som menar att vi måste ta hand om och bygga vår hjärna med samma ambition som vår fysiska kropp.

Föreläsningen utgår från det neurovetenskapliga underlaget för hur hjärnan fungerar och hur vi måste lära oss att ta hänsyn till vissa av dess biologiska principer när det kommer till beslut, medkänsla, empati och närvaro.

Marie Ryd är doktor i medicinsk vetenskap och vetenskapsjournalist. Hon är en uppskattad föreläsare och konsult med avstamp i den neurovetenskapliga forskningsfronten och i sin mångåriga erfarenhet som instruktör i mindfulness.

Fredag kl. 14.20–15.10

SPÅR B

VÅRD OCH REHABILITERING

1B Den nya nationella kvalitetsplanen för vård och omsorg om äldre

Under våren 2017 presenteras en ny kvalitetsplan vars syfte är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen.

Äldres psykiska hälsa, välfärdsteknik, ökad jämställdhet och rekrytering av personal är centrala områden. Hur kan du som arbetar inom äldreomsorgen använda dig av den nya kvalitetsplanen i ditt praktiska arbete?

Under föreläsningen ges exempel på hur en verksamhet kan göra en egen utvecklingsplan med den nationella kvalitetsplanen som mall.

Susanne Rolfner Suvanto, regeringens utredare för en nationell kvalitetsplan inom äldreomsorgen. Hon har en bakgrund som politisk sakkunnig på Socialdepartementet, utredare på Socialstyrelsen och SKL, där hon arbetat med att öka kunskapen om äldres psykiska ohälsa.

Torsdag kl. 13.10–14.00

2B Vilka är de vanligaste demenssjukdomarna och hur skiljer man dem åt?

Alzheimers sjukdom är den vanligaste orsaken men det finns ett stort antal olika sjukdomar som kan leda till demens. Föreläsningen handlar om hur man skiljer på de vanligaste orsakerna. Den belyser översiktligt historik, diagnostik, sjukdomsförlopp och behandling vid de vanligaste demensformerna.

Anne Börjesson Hanson, läkare och forskare vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet. Har under många år arbetat med demensutredningar och undervisat studenter vid sidan av sin forskning.

Torsdag kl. 14.40–15.30

3B Att röra sig – en del av livet även med demenssjukdom

Redan tidigt i sjukdomsförloppet vid demenssjukdomar kan rörelseförmåga och balans påverkas. Att röra på sig och få tillfällen att använda sin kropp har betydelse för jag-känslan vilken påverkas negativt av demens. Föreläsningen tar upp orsaker till nedsatt rörelseförmåga vid demenssjukdom och ger exempel på hur du kan göra det möjligt för personer med demenssjukdom att använda hela sin kvarvarande rörelseförmåga.

Cristina Wångblad, fil. mag, leg. fysioterapeut, metodhandledare i demens, äldreomsorg samt hälso- och sjukvård, Lundby stadsdelsförvaltning i Göteborgs stad. Hon är också styrelseledamot i Fysioterapeuternas sektion *Äldres hälsa*.

Fredag kl. 12.50–13.40

4B Vinst med att träna hela livet

Alla över 90 år får träna gratis i Nacka kommun sedan fem år tillbaka. Motivationen är stark och livsglädjen stor i denna mogna träningsgrupp, som växer för varje vecka. Dessutom sparar samhället stora pengar på projektet, eftersom styrketräning kan skjuta upp flytten till ett äldreboende. Till det kommer också minskade kostnader för fallolyckor och medicinering.

Daniel Hansson, leg. kiropraktor, föreläsare i ergonomi och seniorträning som sedan fem år tillbaka driver seniorträning i Nacka kommun. Han deltar också i ett forskningsprojekt om styrketräningens effekter på hjärnans kognitiva funktioner.

Fredag kl. 14.20–15.10

SPÅR C

PSYKISK HÄLSA/BISTÅNDSBEDÖMNING

1C Existentiell ensamhet hos äldre

Äldre personer har ett behov av att samtala med andra om existentiella frågor som kan beröra både det liv man levt och den framtid man kommer att gå till mötes. Samtidigt visar studier att personal inom äldreomsorgen inte alltid uppmärksammar detta behov, eller undviker att möta äldre personers existentiella funderingar, eftersom de tycker att det är svårt att prata om. Föreläsningen handlar om existentiell ensamhet hos äldre personer; ur den äldre personens, de närståendes och personalens perspektiv. Den bygger på resultatet från studier inom hemvård, primärvård, särskilt boende, palliativ vård och akutvård.

Anna-Karin Edberg är leg. sjuksköterska och professor i omvårdnad vid Högsolan Kristianstad. Hennes forskning handlar främst om äldre personers vård och omsorg med fokus på personer med kognitiv svikt och palliativ vård. Hon är redaktör och författare till ett flertal böcker inom området.

Torsdag kl. 13.10–14.00

2C Adhd hos äldre – stöd och behandling

Många äldre har levt hela sitt liv utan att fungera som andra. Det har inneburit ett stort lidande och blir en utmaning för äldreomsorgen. Det oroliga beteendet tolkas ofta som tidiga symtom på demens men kan bero på odiagnostiserad adhd. Äldre med adhd är lika beroende av att få rätt stöd i vardagen som barn och unga. Kunskapen om att adhd även kan finnas hos äldre är fortfarande låg och därför betraktas den enskilda oftast som besvärlig och krävande. Levnadsberättelsen är en nyckel för att personalen ska kunna ge rätt pedagogiskt stöd och en god omsorg.

Taina Lehtonen, fil. dr, psykolog och specialist i neuropsykologi med 25 års klinisk erfarenhet inom äldre- och vuxenpsykiatri av personer med misstänkt demens. Hon är först i världen med att ha disputerat med en avhandling om adhd hos äldre.

Torsdag kl. 14.40–15.30

3C Rättssäker handläggning utifrån individens behov i centrum

Hur säkerställer du en rättssäker bedömning av den enskildas behov? Hur skapar du en biståndsbedömning som är både individuell och kvalitetssäkrad? Hur arbetar du rättssäkert när den enskilda har kognitiva svårigheter?

En föreläsning om handläggningens två aktuella utvecklingsområden IBIC och kvalitetssäkring och om hur du fogar ihop dessa till en rättssäker helhet.

Christina Amundberg, socionom med vidareutbildning i psykologi, juridik och folkhälsa. Hon har varit verksam i kommunal socialtjänst inom samtliga verksamhetsområden, arbetat hos tillsynsmyndighet och haft myndighetsutövning som fördjupningsämne.

Fredag kl. 12.50–13.40

4C Framtidsfullmakter – en ny form av ställföreträdarskap för vuxna

Sedan den 1 juli 2017 kan du själv utse vem som ska sköta din ekonomi och personliga angelägenheter när du inte längre kan. Framtidsfullmakten är ett privat alternativ till god man och förvaltare och fungerar som ett komplement till vanliga fullmakter. Helt avgörande är att upprätta, göra ändringar och tillägg i framtidsfullmakten i tid, innan förmågan att fatta självständiga beslut försvinner. Föreläsningen förklarar vad lagen innebär och vad som kan regleras med den.

Håkan Andersson, chef på överförmyndarförvaltningen i Stockholms stad. Är stadsvetare och har varit chef på överförmyndarförvaltningen i snart två år. Han har tidigare jobbat 29 år i Stockholms stad.

Fredag kl. 14.20–15.10

SPÅR D

TEKNIK SOM STÖD

1D Digital kulturarena i vården – ett sätt att fortsätta leva

Konstens läkande kraft är drivkraften bakom en ny digital arena som ska öka tillgängligheten till kultur för bland annat äldreboenden. En tjänst som tar hänsyn till den äldres existentiella och psykosociala behov genom att erbjuda ett svenskt samtida kulturutbud av bland annat teateruppsättningar, konserter och konstutställningar.

Johan Sundelöf, geriatriker och specialist i palliativ medicin, Betaniastiftelsen. Han är en av de utvecklingsansvariga för den nya digitala tjänsten och har tidigare utvecklat flera webbaserade utbildningar för vårdpersonal som *Demens ABC* – en internationell magisterutbildning för läkare, och senast *Palliation ABC* – för alla människovårdande yrken.

Torsdag kl. 13.10–14.00

2D Välfärdsteknik i äldreomsorgen från nordiskt perspektiv

Hur kan vi använda välfärdsteknik för att skapa en enklare vardag för den som är äldre, anhörig eller vårdpersonal?

Vad kan vi lära av våra nordiska grannländer som har kommit längre i användandet av välfärdsteknik? Och hur kan vi samverka närmare för att slippa återuppfinna hjulet och göra samma misstag?

Med dessa frågor som utgångspunkt arbetar Nordens välfärdscenter, en samverkansorganisation mellan de nordiska länderna.

Dennis Søndergård, seniorrådgivare och ansvarig för välfärdsteknik, Nordens välfärdscenter, en institution under Nordiska ministerrådet inom social- och hälsosektorn. Han har en masterexamen i statsvetenskap och stor erfarenhet och specialisering inom välfärdsteknik där han arbetat på kommunal, regional och nationell nivå.

Torsdag kl. 14.40–15.30

3D Etisk bedömning vid användning av välfärdsteknik

Äldre personer med nedsatt beslutsförmåga kan ha svårt att fatta välgrundade beslut. Det kan medföra att de blir beroende av hjälpmedel och tekniska lösningar. För att kunna fatta rätt beslut om vilket stöd en person ska få, är det viktigt att se över etiska frågor som kan uppstå vid utveckling och användning av välfärdsteknologi.

I föreläsningen presenteras både etiska utmaningar, där teknologi kan vara en framkomlig väg, och ett strukturerat frågeformulär för hur man kan gå igenom och analysera en viss teknisk lösning för en specifik person.

Lars Sandman, professor, Prioriteringscentrum, Linköpings universitet. Han är även etisk rådgivare vid Västra Götalandsregionen samt vid ett antal svenska hälso- och sjukvårdsmyndigheter. Hans forskning rör bland annat etiska frågeställningar kring användningen av ny teknologi inom vården och han har utvecklat analysinstrument för att bedöma dessa frågor för bland annat Myndigheten för delaktighet.

Fredag kl. 12.50–13.40

4D Välfärdsteknik i praktiken – dra nytta av andras erfarenheter

Digitaliseringen går fort framåt i äldreomsorgen och det kommer hela tiden nya lösningar inom det expansiva området välfärdsteknik. Men hur ska man veta vad man ska satsa på, var börjar man?

En föreläsning med konkreta exempel på fallstudier och digitala lösningar där man sett nyttoeffekter för både individ och verksamhet. Bland exemplen finns verktyg för kommunikation mellan verksamheten, anhöriga och brukare, medicineringsautomater och hur en musikdocka kan skapa ökad livskvalitet för individer med demenssjukdom.

Malin Edlund Fransson, projektledare, RISE SICS, är en del av Research Institutes of Sweden, ett statligt ägt forskningsinstitut som är en innovationspartner för näringsliv och samhälle. RISE har 2 200 anställda, finns på 23 orter i Sverige och även utomlands.

Fredag kl. 14.20–15.10

SPÅR E

SOCIAL OMSORG

1E Mötas i musik

Musik kan vara en jagstärkande omvårdnadsinsats som underlättar många vardagliga möten och situationer i demensvården. Den ökar välbefinnandet hos de äldre och kan göra att du som personal blir tryggare, gladare och mer motiverad. En interaktiv föreläsning om att använda musik på ett medvetet, personcentrerat sätt och integrera den i levnadsberättelsen och den personliga omvårdnaden. Forskningsresultat varvas med praktiska övningar och exempel med handfasta tips på olika sätt att använda musik genom att exempelvis sjunga, lyssna eller dansa.

Katarina Lindblad är socionom, musikerterapeut, fil. mag. och doktorand i musikvetenskap vid Örebro universitet. 2012–2014 ledde hon projektet *Musik som omvårdnad på demensboende* på FoU Seniorium, och därefter utarbetade hon i samarbete med Svenskt Demenscentrum webbutbildningen.

Torsdag kl. 13.10–14.00

2E Att samtala i äldreomsorgen

Alla vi som arbetar med människor måste inse att vi gör något med dem vi möter. Men också att vi själva påverkas. Hur kan vi samtala och mötas så att vi hjälper varandra att utvecklas som människor?

I den här föreläsningen utvecklar föreläsaren sina tankar kring vad en etisk värdegrund består av och hur den kan ta sig uttryck i vardagens många relationer. Det handlar om att lära känna sig själv genom relationer präglade av nyfikenhet och insikten om att det är i mötet med andra vi blir till.

Egon Rommedahl, teolog, psykoterapeut och handledare. Han arbetar sedan 20 år tillbaka med utbildningar och föreläsningar för vård- och omsorgspersonal om etik, gruppprocesser och närliggande ämnen. Kom 2017 ut med *Möta människor – en skrift om samtal i omsorgen*, Gothia Fortbildning.

Torsdag kl. 14.40–15.30

3E ”Jag äter bättre med sällskap”

40 mil transporterades matlådorna till Munkedals kommuns äldre men för fyra år sedan sa man stopp. Istället började hemtjänstpersonalen att själva laga maten. Satsningen innebar ingen ökad kostnad, däremot ökad trivsel och en vinst för miljön. De äldre har blivit mer delaktiga i sin vardag med matlagningen och är själva övertygade om att de äter mer när de får sällskap.

Maria Länström, enhetschef, Vård och omsorg, har tidigare arbetat som verksamhetsutvecklare med kvalitetsfrågor inom äldreomsorgen, och **Magdalena Jorkvist**, kostombud och undersköterska i hemtjänsten, båda från Munkedals kommun.

Fredag kl. 12.50–13.40

4E Att bevara sin värdighet

Hur kan du bidra till att personen med demenssjukdom får behålla sin självkänsla? Att personen får känna livsglädje och välbefinnande? Hur kan du genom att undvika tillrättavisningar skapa en mer harmonisk dag för både den äldre och dig som arbetar med att ge omsorg?

En föreläsning om vikten av att få vara närvarande i nuet och om förhållningssätt och metoder som hjälper dig att skapa meningsfulla stunder i vardagen.

Dagny Vikström, leg. arbetsterapeut, föreläsare och tidigare demensvårdsutvecklare i Luleå kommun. Hon har ägnat större delen av sitt yrkesverksamma liv åt att utveckla stödet till personer med demenssjukdom.

Fredag kl. 14.20–15.10

OSCARSTEATERN, TORSDAGEN DEN 26 OKTOBER KL 19.30

Frivillig kvällsaktivitet i samband med Äldreomsorgsdagarna

Begränsat antal platser till specialpris!

Kat A (Parkett)	615 kr	(ord. pris 655 kr inkl. moms)
Kat B (I:a balkong bakre)	540 kr	(ord. pris 580 kr inkl. moms)
Kat C (Framre II:a balkong bänk 1–4)	340 kr	(ord. pris 380 kr inkl. moms)
Kat D (Bakre II:a balkong bänk 5–8)	275 kr	(ord. pris 315 kr inkl. moms)

För bokning av kvällsaktivitet ring 08–20 50 00 och uppge »ÄO-DAGARNA«

Anmälan och betalning sker genom Oscarsteatern, separat från deltagaranmälan till Äldreomsorgsdagarna.
Kvällsaktiviteten kan ej därför samfaktureras med deltagaravgiften.

LÄS MER PÅ WWW.TIDNINGENÄLDREMSORG.SE

PRENUMERERA PÅ KOMPETENSUTVECKLING!

Tidningen Äldreomsorg

Tidningen Äldreomsorg är landets vassaste tidning för dig som arbetar inom äldreomsorgen. Vårt mål är att presentera det senaste inom forskning och lyfta inspirerande exempel från det dagliga arbetet. Tidningen innehåller alltid reportage, personporträtt och krönikor. Varje nummer har också ett tema

som inspirerar till praktisk kompetensutveckling. I avdelningen *Reflektion & fördjupning* finns material och reflektionsfrågor kopplade till temat. Papperstidningen kommer ut sex gånger per år och alla nummer finns på webben för dig som är prenumerant.

GOTHIA
FORTBILDNING

Läs mer och beställ på www.tidningenaldreomsorg.se

*»Suveränt upplägg,
bra föreläsare, intressanta
utställare och en fantastiskt
bra organisation kring
lunchen.«*

KONFERENSDELTAGARE
ÄLDREOMSORGSDAGARNA 2016

*»Väldigt givande dagar
både storföreläsningar,
seminarier och mässa.
Jättebra att träffa kollegor
från andra arbetsplatser!«*

KONFERENSDELTAGARE
ÄLDREOMSORGSDAGARNA 2016

*»Inspirerande
och intressant.
En vitaminkick.
Bra kvalitet både på
storföreläsningarna och
på seminarierna.«*

KONFERENSDELTAGARE
ÄLDREOMSORGSDAGARNA 2016

B

Avsändare: Gothia Fortbildning, Box 22543, 104 22 Stockholm

ÄO DAGARNA

ÄLDREOMSORGSDAGARNA
Stockholmsmässan, Älvsjö
26–27 OKTOBER 2017

ANMÄL DIG HÄR

www.gothiafortbildning.se/ao-dagarna

Du kan också skicka ett mejl till: anmalan@gothiafortbildning.se
eller ringa **08-462 26 70**. Vi behöver fakturaadress, namn, befattning, spårval,
marknadskod (se folderens baksida) och e-postadress till samtliga deltagare.

GOTHIA
FORTBILDNING

Gothia Fortbildning, Box 22543, 104 22 Stockholm. Kundservice 08-462 26 70. www.gothiafortbildning.se